

dnem vyhlášení, byla na ně ve smyslu § 83 mírové smlouvy, uzavřené ve Verssaillech, rozšířena trvale suverenity státu Československého a bylo mimo jiná opatření, plynoucí z této suverenity, zákonem ze dne 14. března 1920, čís. 152 sb. z. a n. upraveno v něm soudnictví a rozšířena na ně působnost zákonů a nařízení z oboru práva soukromého a soudní správy, nařízením pak ze dne 4. května 1920, čís. 321 sb. z. a n. upravena veřejná správa a rozšířena na Hlučínsko působnost zákonů a nařízení, platných v ostatním území republiky Československé. Je známo, že v kraji Hlučínském bylo se strany různých živlů domácích i zahraničních, jež tomuto novému poměru nepřály, vnášeno mezi tamní obyvatelstvo mínění, že poměr ten není trvalým a že bude Hlučínsko vráceno opět státu pruskému. Účel takovýchto podnikání byl na snadě: vzbuditi v obyvatelstvu nespokojenost s novými poměry a domáhati se návratu do starých poměrů. Projevem stěžovatelovým, o nějž ide, bylo rovněž účastníkům shromáždění, tedy prostředkem veřejného vyhlásování, oznamováno, že nastane změna ve státoprávním poměru kraje Hlučínského, jenž byl, jak uvedeno, teprve nedávno před tím upraven, v tom směru, že kraj ten připadne opět státu pruskému. Jest tedy závadný projev rozšiřováním, případně roztrušováním pověstí, jaké má na mysli § 308 tr. zák., pokud se týče předpovídáním tam uvedeným. Nemůže býti pochybnosti o tom, že tímto projevem byla vnášena mezi účastníky schůze — a poněvadž je zřejmo, že projev bude i dále sdělován — i mezi ostatní obyvatelstvo, nejistota co do trvání státní příslušnosti kraje Hlučínského ke státu Československému, ježto změna, stěžovatelem předpovídaná, zasahuje hluboce do života veřejného a dotýká se citelně i práv soukromých. Nejistota takto vzniklá projevuje se přirozeně odporem, byť i pasivním, proti právním řádům, v novém státě platným, jež ukládají obyvatelstvu plnění určitých občanských povinností vůči novému státu, kterýžto odpor jest s to, by veřejnou bezpečnost znepokojil a řádné provádění státní správy brzdil. Aby byla veřejná bezpečnost ohrožována činy násilnými, se ku skutkové podstatě přestupku dle § 308 tr. zák. nevyhledává. Vzhledem k trvalému upravení státní příslušnosti kraje Hlučínského, postrádá závadný výrok jakéhokoli důvodu, má povahu roztrušování pokud se týče rozšiřování nepravdivých, co do veřejné bezpečnosti znepokojujících pověstí, po případě roztrušování nebo rozšiřování předpovídání stejné povahy, naplňuje tedy skutkovou povahu přestupku dle § 308 tr. zák. Tvrdí-li stížnost, že osud dá snad stěžovateli za pravdu, může to snad býti osobním přáním stěžovatele, nikoli však dostatečným důvodem ve smyslu § 308 tr. zák.

Čís. 965.

Obecní orgánové, vybírající přírážku z nápojů, požívají ochrany § 68 tr. zák.

(Rozh. ze dne 21. října 1922, Kr I 1168/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v České Lípě ze dne 7. září 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí dle § 81 tr. zák.

D ů v o d y:

Bez důvodna jest zmateční stížnost obžalovaného, opírající se o § 281 čís. 9 a) tr. ř. Neboť, ač právní stanovisko rozsudku, že obecní orgány jednaly vzhledem k ústnímu příkazu okresního tajemníka W-a u výkonu vrchnostenského nařízení, když samy přikročiti chtěli ku provedení exekuce, nelze přijati, ježto nemá opory v předpisech o provádění politické exekuce — cís. nař. z 20. dubna 1854, ř. zák. čís. 96, dekret dv. k. ze dne 27. prosince 1831, prohlášený dv. dekretem z 10. února 1832, čís. 2548 sb. z. s. — a též ústní příkaz ostatně podřízeného orgánu politické správy nedostatek ten nemůže nahraditi, nelze přehlédnouti zjištění soudu nalézacího, že úřední jednání obecních orgánů, k jehož zmaření násilný odpor obžalovaného čelil, záleželo v první řadě ve vybrání přírážky z nápojů a teprve v druhé řadě v provedení politické exekuce. Ku prvému služebnímu úkonu byly však tyto orgány vzhledem k předpisu § 3 citovaného cís. nařízení z 20. dubna 1854, čís. 96 ř. zák., nepopíratelně oprávněny. Byť i tedy formální oprávněnost dotyčných obecních orgánů ku vlastnímu provedení politické exekuce, na němž závisí ochrana jich ve smyslu § 68 tr. zák., byla ovšem pochybnou, přece jenom právem přičknul jim soud ochranu §§ 68 a 81 tr. zák. a uznal obžalovaného vinným zločinem veřejného násilí dle § 81 tr. zák., poněvadž stěžovatel násilně opřel se též proti formálně a ostatně i materiálně oprávněnému osobnímu zakročení těchto osob za účelem vybrání přírážky, jehož bezvýslednost měla dle úmyslu obecních orgánů vésti teprve ku dalšímu nucenému vymáhání dlužné dávky.

Čís. 966.

Pro skutkovou podstatu zpronevěry jest lhostejno, že pachateli přísluší pohledávka proti tomu, kdo mu zadržené věci svěřil.

(Rozh. ze dne 21. října 1922, Kr II 791/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 20. září 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle § 183 tr. zák.

D ů v o d y:

Neprávem uplatňuje zmateční stížnost z důvodu § 281 čís. 9 a) tr. ř. nesprávnost výroku odsuzujícího obžalovaného pro zpronevěru, dovodující, že šlo o pouhé civilní bezpráví, an měl proti firmě Karel V. vzájemné pohledávky provise ve výši, přivlastněný peníz převyšující, jichž mu firma přes opětné vyzvání neplatila. Zpronevěra spočívá v protiprávním zadržení nebo přivlastnění si věci svěřené a nevyžaduje vůbec úmyslu ziskuchtivého nebo poškozovacího. Stačí po stránce subjektivní vědomí pachatelovo, že zadržuje neb přivlastňuje sobě svěřenou věc materiálně protiprávně. Pouhá, ostatně soudem nalézacím nezjištěná okolnost, že pachateli příslušela proti straně vzájemná pohledávka, nevylučuje protiprávnost jednání obžalovaného a jeho vědomí o této protiprávnosti, to tím méně, poněvadž šlo o pohledávky provise, jež již dle jich povahy nelze bez předcho-